

Lista utworów Zbigniewa Herberta do tłumaczenia na
język angielski dla uczniów szkół podstawowych i
gimnazjów

Pudełko zwane wyobraźnią

wiersz programowy dla wszystkich

*Zastukaj palcem w ścianę
z dębowego klocka
wyskoczy
kukułka
wywoła drzewa
jedno i drugie
aż stanie
las*

*zaświstaj cienko -
a pobiegnie rzeka
mocna nić
która zwiąże góry z dolinami*

*Chrząknij znacząco -
oto miasto
z jedną wieżą
szczybatym murem
i domkami żółtymi
jak kostki do gry*

*teraz
zamknij oczy
spadnie śnieg
zgasi
zielone płomyki drzew
wieżę czerwoną*

*pod śniegiem
jest noc
z błyszczącym zegarem na szczycie
sową krajobrazu*

Zbigniew Herbert

Czarna róża

*wynika
czarna
z oczu oślepionych
wapnem*

*dotyka powietrza
i staje
diament
czarna róża
pośród chaosu planet*

*dmuchając
w małą fujarkę wyobraźni
wyprowadź
kolory
z czarnej
róży
jak wspomnienie
ze spalonego miasta
fiolet — na truciznę i katedrę
czerwień — na befsztyk i cezara
błękit — na zegar
żółć — na kość i ocean
zieleń — na dziewczynę przemienioną w drzewo
biel — na biel*

*czarna różo
w czarnej róży
co chowasz
wśród martwych muszek elektronów*

Zbigniew Herbert

W pracowni

Lekkim krokiem

przechodzi

od plamy do plamy

od owocu do owocu

dobry ogrodnik

podpiera kwiat patykiem

człowieka radością

słońce błękitem

potem

poprawia okulary

nastawia herbatę

mruczy

glaszcze kota

Pan Bóg kiedy budował świat

marszczył czoło

obliczał obliczał obliczał

dlatego świat jest doskonały

i nie można w nim mieszkać

za to

świat malarza

jest dobry

i pelen pomysłów

oko chodzi sobie

od plamy do plamy

od owocu do owocu

oko mruczy

oko uśmiecha się

oko wspomina

oko mówi można wytrzymać

gdyby tylko udało się wejść

do środka

tam gdzie był ten malarz

bez skrzydeł

w opadających pantoflach

bez Wergiliusza

z kotem w kieszeni

fantazją dobroduszną

i nieświadomą ręką

która poprawia świat

Zbigniew Herbert

Sprawozdanie z rajy

W rajy tydzień pracy trwa trzydzieści godzin

pensje są wyższe ceny stale zniżkują

praca fizyczna nie męczy (wskutek mniejszego przyciągania)

rabanie drzewa to tyle co pisanie na maszynie

ustrój społeczny jest trwały a rządy rozumne

naprawdę w rajy jest lepiej niż w jakimkolwiek kraju

Na początku miało być inaczej –

światliste kręgi chóry i stopnie abstrakcji

ale nie udało się oddzielić dokładnie

ciała od duszy i przychodziła tutaj

z kroplą sadła nitką mięśni

trzeba było wyciągać wnioski

zmieszać ziarno absolutu z ziarnem gliny

jeszcze jedno odstępstwo od doktryny ostatnie odstępstwo

tylko Jan to przewidział: zmartwychwstaniecie ciałem

Boga oglądają nieliczni

jest tylko dla tych z czystej pneumy

reszta słucha komunikatów o cudach i potopach

z czasem wszyscy będą oglądali Boga

kiedy to nastąpi nikt nie wie

Na razie w sobotę o dwunastej w południe

syreny ryczą słodko

i z fabryk wychodzą niebiescy proletariusze

pod pachą niosą niezgrabnie swe skrzydła jak skrzypce

Zbigniew Herbert

Przebudzenie

*Kiedy opadła groza pogasły reflektory
odkryliśmy że jesteśmy na śmietniku w bardzo dziwnych pozach*

*jedni z wyciągniętą szyją
drudzy z otwartymi ustami z których sączyła się jeszcze ojczyzna*

*inni z pięścią przyciśniętą do oczu
skurczeni emfatycznie patetycznie wyprężeni
w rękach mieliśmy kawałki blachy i kości
(światło reflektorów przemieniało je w symbole)
ale teraz to były tylko kości i blacha*

*Nie mieliśmy dokąd odejść zostaliśmy na śmietniku
zrobiliśmy porządek
kości i blachę oddaliśmy do archiwum*

*Sluchaliśmy szczebiotania tramwajów jaskółczego głosu fabryk
i nowe życie słało się nam pod nogi*

Zbigniew Herbert

Prośba

*Ojczy bogów i ty mój patronie Hermesie
zapomniałem was prosić – a teraz już późno
o dar wysoki
i tak wstydlivy jak modlitwa
o gładką skórę bujne włosy migdałowe powieki*

*niech się stanie
by całe moje życie
mieściło się bez reszty
w hrabiny Popescu
szkatułce pamiątek
na której wyobrażony pasterz
na skraju dąbrowy
wydmuchuje z fujarki
perłowe powietrze*

*a w środku nieład
spinka
stary po ojcu zegarek
ślepy pierścionek
składana morska luneta
zasuszone listy
złoty napis na kubku
wabiący do wód
Marienbadu
laska laku
batystowa chusteczka*

*znak poddania twierdzy
trochę pleśni
trochę mgły*

*Ojczy bogów i ty mój patronie Hermesie
zapomniałem was prosić
o ranki południa wieczory płochy i bez znaczenia
o mało duszy
mało sumienia
lekką głowę*

i o krok taneczny

Zbigniew Herbert

